

25 FANTASTISKE
INDUSTRIER

PÅ TUR TIL

04 CARLSBERG VORES BY

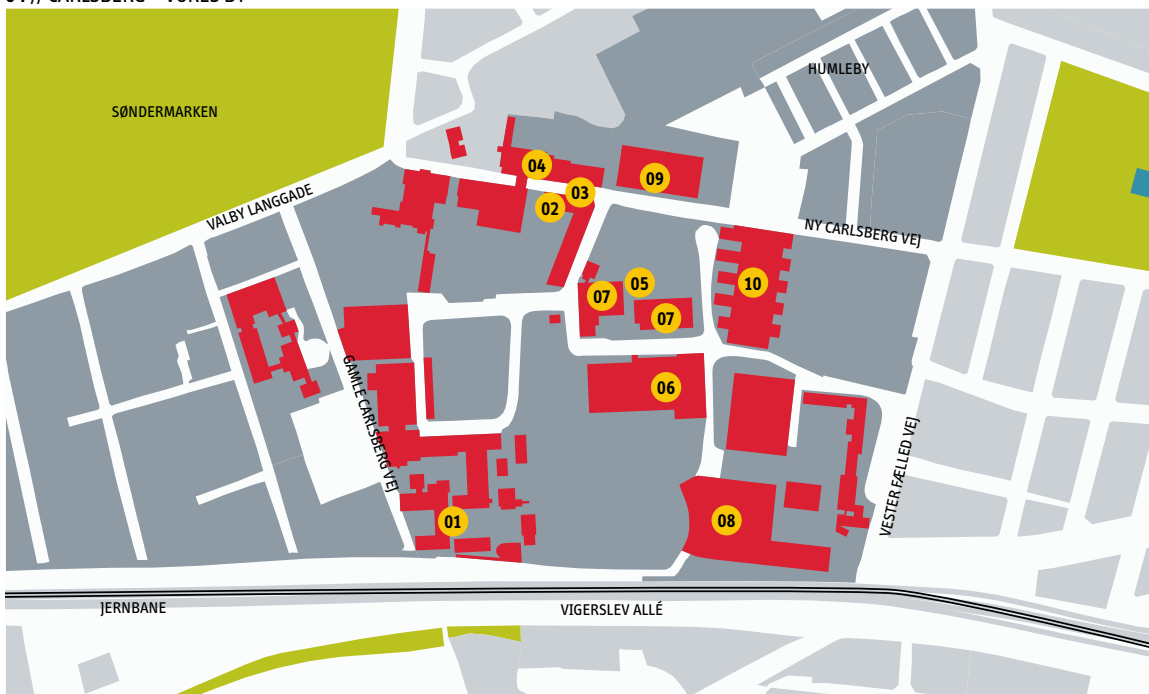
SE MERE PÅ WWW.25FANTASTISKE.DK

Ved udgangen af 2008 lukkede Carlsberg for ølproduktionen på Valby bakke og flyttede den til Fredericia. Fra 2009 og frem forvandler Brygger Jacobsens grund mellem Vesterbro og Valby sig markant. Her på Carlsberg-området skal en ny bydel skabes i et område med en lang række fredede og bevaringsværdige bygninger og haveanlæg.

FOLD HER

04 // CARLSBERG – VORES BY

CARLSBERG
NY CARLSBERGVEJ 100
1760 KØBENHAVN V

FOLD HER

GAMLE CARLSBERG

I 1847 havde brygger J.C. Jacobsen fået så meget succes med brygning af undergæret øl, at hans fars bryggeri i Brolæggerstræde fra 1826 var blevet for trangt og utidssvarende. Sjællands første jernbane var samtidig ved at blive anlagt mellem København og Roskilde, og da jernbaneselskabet udgravede til linjeføringen ved Valby bakke, tænkte den unge brygger, at her kunne hans nye bryggeri ligge. Desuden havde landsbyområdet ved Valby to fordele. Den første gjaldt den rigelige plads på grunden til fremtidige udvidelser og den anden var selve Valby Bakke, hvori der kunne udgraves kælder til lagerøllet.

01 BRYGGERIET

J.C. Jacobsens bryggeri i Valby adskilte sig fra samtidens fabrikker, fordi der var en rationel plan bag opførelsen og fordi, der blev anvendt en arkitekt. De tidligste bygninger på Gl. Carlsberg stod færdige i 1847 og nedbrændte i 1867. Allerede samme år genopførtes hele komplekset; denne gang med anvendelse af jern i de bærende konstruktioner. Det er dette anlæg, som hovedsageligt er bevaret til i dag. Bryggeriet minder om en herregård. For anlægget er bygget op om en akse med arbejderboliger og produktionsbygninger som fører op til 'hovedbygningen', bryggerens villa. De senklassicistiske bygninger er tegnet af N.S. Nebelong og fabriksherren i samarbejde.

NY CARLSBERG

J.C. Jacobsens søn Carl blev også brygger. Han lejede sig ind hos faderen i Anneksbyggeriet, men pladsen blev snart for trang. Derfor opkøbte han Bakkegården, der var naboejendommen, og begyndte her i 1880-81 at opføre et bryggeri. Det fik faderen til at opgive sønnens lejemål og annektere anlægget fra 1882. Carls kone, Ottilia, ville have, at hovedbygningen til Bakkegården som blev bryggerparrets hjem, fik navnet 'Ny Carlsberg'. Herefter hed det oprindelige Carlsberg 'Gamle Carlsberg'. I 1886, året inden faderens død, blev far og søn forsonet. De to bryggerier samledes i 1902 og hed fra 1906 blot 'Carlsberg Bryggerierne'.

02 BRYGGERI OG MALTERI

Den to-flojdede og fire etager høje bygning er kernen i Ny Carlsberganlægget. Bygningen er en del af det oprindelige Ny Carlsberg og blev tegnet af Vilhelm Dahlerup. Foruden bryggeri og malteri rummede bygningen også 'folkekamre' for Ny Carlsbergs ungarle - de ugifte bryggeriarbejdere, som boede på fabrikken, så de kunne fungere som brandvagter. Bygningen rummede også køller til malteriet, og hjørnetårnet var en vandbeholder. Siden er bygningen blevet ombygget og har været brugt til kontorer og bolig for en ledende funktionær. Bygningen rummede også indtil 1901 selve bryggsalen.

03 INDGANGSPARTIET

Dipyilonporten, der er græsk for dobbelport, fungerede som indgangsportal til Ny Carlsberg Bryggeri fra Vesterbroensiden. Den blev tegnet af Wilhelm Dahlerup og opført i 1892. Dahlerup tegnede også Elefantporten som stod færdig i 1901.

04 BRYGHUSET

Bryghuset er fra 1901 og tegnet af arkitekten Vilhelm Klein. Husets facade er udsmykket som et italiensk renaissance palads. Det var her, at der er blevet brygget øl fra 1901 til 2008.

05 DEN SNOEDE SKORSTEN

Carl Jacobsen rejste denne 56m høje skorsten i tæt samarbejde med arkitekt Vilhelm Dahlerup og muremester P.S. Beckmann i 1900. For at bevise overfor samtiden, at industriarkitektur også kunne være smuk.

FOLD HER

FOLD HER

06 MINERALVANDSFABRIKKEN (TAP E)

I 1922 lagde man grundstenen til den nederste etage på en ny mineralvandsfabrik tegnet af arkitekten Carl Harild. Fabrikken viste sig hurtigt for lille og blev udvidet over flere omgange i tiden fremover. Konstruktionen er et jernbetonskelet.

07 KRAFTCENTRAL

Kraftværket opførtes i perioden 1923-29 med det ene formål at samle alle kraftkilder til bryggeriet på ét enkelt sted. Det nye værk skulle rumme alle maskiner, der forsynede bryggeriet med kulde, elektrisk lys og kraft. Maskinrummet udgør en selvstændig bygning. I forbindelse med maskinrummet står et vandtårn. Arkitekten bag var Carl Harild og bygningen er et af de fineste eksempler på nyklassicistisk arkitektur i Danmark.

08 NY TAP

Området ved Ny Tap blev først en del af Carlsberg i 1937, indtil da havde Københavns sporveje haft sine stalde her i det sydøstlige hjørne af Carlsberggrunden. På dette tidspunkt havde ledelsen i en årrække gerne ville forbinde tapperi med jernbane. Så i 1952-55 opførtes en ny tappehal på 33000m², klods op af banen, så godsvognene kunne køre ind i Ny Tap til Station Hof, hvor der var et læsseområde under tag. Her klarede nyopfindelsen 'gaffeltrucks' læssearbejdet. Station Hof er siden blevet nedlagt og var en overgang autoværksted. Fra januar 2009 og minimum 3 år frem vil Ny Taps autentiske lokaler danne rammen om en række kunstnere samt netværk af

vækst- og kreative virksomheder. Bygningen rummer alt fra enorme 'warehouse'-rum på 6000 kvm til små kontorer på 15 kvm. Der er med andre ord plads til alle former for netværk og virksomheder.

09 MALTERI OG BYGSILO

Sven Eske Kristensen tegnede Carlsbergs 'højhus'. Det består af et silotårn og en malterifløj. Øverste etage i siloen blev ved opførelsen i 1965-67 indrettet som besøgsafdeling, men blev aldrig taget i brug. Malteriet er fire etager højt, de to bygninger adskilles af kørehallen. Her kunne lastbiler køre ind og aflevere korn. Malteri og silobygning blev efter en renovering i 1997 taget i brug som Carlsbergs hovedsæde. De nederste 11 etager er stadig i brug som maltsilo, og de øvrige er kontorer. Kørehallen er blevet hovedbygningens vestibule, adskilt af en adgang for lastbiler i bygningens østlige ende. Malteriet rummer nu mødesal, kantine og kontorer.

10 TAP H (TAP 1)

Tap H er bygget i et plan et stykke væk fra jernbanen, da man ved opførelsen i 1984 var gået over til brug af lastvogne til transport. De ansatte var tilgodeset med mandskabshuse på siden af tappehallen med grønne gårde imellem. Tap H er i 2009 blevet ryddet og genåbnet som nyt koncert- og kultursted på Carlsberg. Stedet kan rumme 6.000 stående gæster og 4.500 siddende i den 100m lange tappehal.

TJEEK OGSÅ:

Om 'Vores By'
www.voresby.com

Carlsbergs hjemmeside
www.carlsberg.dk